

Passegem per... **la Batllòria cap a l'any 1500 (2)**

El Ribot, l'antic hostal dels viatgers del camí ral

A l'època romana diverses vies unien Roma amb les principals ciutats dels confins de l'imperi. L'antiga via Heraclea, procedent dels Pirineus, es dirigia a Cartago Nova (Cartagena) i Gades (Cadis) passant per la comarca natural del Baix Montseny. Posteriorment aquest camí es va reformar i va rebre el nom de via Augusta en el tram corresponent a la Península Ibèrica. Les notícies sobre el traçat de la via Augusta són escasses i difícils de verificar. Procedent de Girona arribava al Vallès per la Batllòria i Gualba de Baix fins a Sant Celoni. Al llarg del recorregut hi havia les mansions, que eren hostals i parades de posta. Gràcies als Itineraria sabem que entre Gerunda (Girona) i el pas de la Tordera hi havia Aquae Vaconiae i Seterrae. Alguns historiadors situen la mansio de Seterrae a la zona de Viabrea i la Batllòria, però malauradament no hi ha testimonis a la toponímia ni han aparegut proves arqueològiques que permetin demostrar-ho.

Durant l'edat mitjana la via Augusta es va transformar en el camí ral, que va servir fins al segle XIX, quan es van construir les noves carreteres. La xarxa de camins rals es va consolidar amb la construcció d'una sèrie d'hostals que va estar en ús fins a l'època contemporània. El camí ral de Barcelona a Girona era molt transitat i el viatge es feia normalment en dues jornades, per això calia fer nit als hostals de la meitat del camí (Vilalba Sasserra, Sant Celoni, Gualba de Baix, la Batllòria, Hostalric...). No en va, el tram torderenc del camí es coneixia en l'època medieval com la ruta dels hostals. Aquest indret, envoltat de boscos i muntanyes, també afavorí l'activitat de bandolers i lladres de camí ral, com Perot Rocaguinarda, actiu pels camins de les falces del Montseny pels volts de 1610.

El senyor de Montnegre va propiciar la formació d'una parada o hostal a la Batllòria, al peu del camí ral medieval, per poder-ne recollir ingressos, de la mateixa manera que ho van fer els senyors de les viles properes. L'any 1489 l'hostal ja existia i el regentava "Pons Stapoll, hostaler de la Batllòria". La família Estapoll, Stapoll o Tapoll ja consta als fogatges de la Batllòria de 1497, 1515 i 1553. **L'antic hostal de la Batllòria és conegut com el Ribot, i en el segle XVIII era propietat del comte de Darnius.** Es tracta d'un edifici important de planta quadrada, format per l'hostal o vivenda, que és al fons, un seguit de coberts pels cavalls i carruatges i un pati ampli. La construcció està envoltada per una alta muralla de protecció, les cantonades de la qual estan fetes amb carreus de marbre de Gualba, amb angle arrodonit. El Ribot formava un recinte segur i fortificat, recer dels viatgers del camí ral contra lladres i bandolers.

El conjunt actual es va construir en el segle XVI. El portal principal devia tenir arc de mig punt, que es va substituir per la biga de fusta que hi ha actualment. Hi ha restes de finestres a l'alçada del primer pis visibles des de l'interior del barri. Segons sembla, els casal va ser cremat pels carlins. Posteriorment els amos van fer treure les finestres de pedra (que eren conopials lobulades com moltes de les que trobem a la Batllòria) i altres peces arquitectòniques de valor per portar-les a una torre amb forma de castell que s'estaven construint a Teià.

Josep M. Abril

El Ribot formava un recinte segur i fortificat, recer dels viatgers del camí ral contra lladres i bandolers.

Més de cinquanta persones a la passejada guiada al Pla d'en Toni

Coincidint casualment amb la celebració de la festa major de Sant Martí al Montnegre, més d'una cinquantena de participants de totes les edats i orígens van participar a la passejada guiada al Pla d'en Toni que va començar a l'església de Sant Martí del Montnegre. Un dels principals focus d'interès de la sortida va ser el suro i la seva explotació, tot aprofitant el

El grup aturat a la sureda

pas de la passejada per una magnífica sureda, amb exemplars rellevants com el Suro Gros. Els castanyers i les femtes de la guineu també van ser temes comentats, prèvia identificació col·lectiva. L'altre punt que va centrar l'atenció va ser el suposat "dolmen" de la Roca de la Guilla, amb la sorpresa de trobar al seu capdamunt una notable latrina de gat mesquer.

Actuacions de millora a les Llobateres

Aquestes darreres setmanes a les Llobateres s'han condicionat els accessos i la zona de l'observatori de fauna amb l'objectiu d'aconseguir que la zona esdevingui un espai d'ús social, difusió i coneixement de la Tordera i del patrimoni natural del municipi sense que aquest fet tingui repercussions negatives sobre la gea, la flora i la fauna de l'indret. Concretament **s'han fet petits endreços per facilitar l'accés als visitants, s'ha impermeabilitzat l'observatori de fauna, s'han habitat i condicionat zones d'aparcament per a vehicles i bicicletes i s'han arranjat les esplanades d'ús públic dels accessos.** Tots aquests treballs s'han pogut realitzar gràcies a una subvenció del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Tanmateix, la zona es troba afectada per l'obra del pas de la canonada d'aigua que ha d'unir la dessaladora de Blanes amb la planta potabilitzadora de Cardedeu, alhora que s'han iniciat els treballs finals de restauració de la mota del riu. Per tot això, val la pena visitar les Llobateres passades les obres.